

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА СРЕЊУ
ЗА 1 МЕСЕЦ 2 ДИН.
ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.
ПРЕТПЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРЕЊИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТПЛАТУ ТРЕБА СЛА
ТИ СРЕЊИ М. ВЕСЕЛИНОВИ
ВИЋУ ПРОФ. БОГОСЛА
ВИЋЕ.
НЕПЛАЋЕНА ПРОМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ
НА „БОСАЊИЋЕВОМ
БЕНЦИ“ БР. 16

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

Тамо — Хајдук Станко — Карпатски замак — Ситнице — Пошанице
— Представе у народном позоришту — Жена или тигар?

ТАМО

О води ме, оче води, у дивотни онај крај,
Где ми живот оладак беше, где не знадох шта је вај;
Где но цветић мадар беше измамит' ми песме глас,
Где но и ти вес'о беше гледајући чиле нас.

Ох води ме, оче води, не би л' гледаћ онај чар
Ичезнула из срца ми ова туга и немар.
Да пригрлих опет песму, божанска је њена моћ,
Разведриће моје мисли одагнаће црну ноћ,

Тамо, тамо видим срећу, осмејак јој с' лица сја
Овде више остат нећу, нојзи морам журит ја,
У ономе мирном селу, где природа шири крас
Тамо срећне, загрљене, жемела би видет' нас.
Октобра 94 год.
Рековац.

Катарина

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од

Јан. М. Веселиновића.

(55)

—88—

ДРУГИ ДЕО

О С В Е Т Н И К

(НАСТАВАК)

— Па зар си ти сам?... Има нас доста што смо се
пред њим обрुкали!... рече попа.

— О, брате!... Ама не знаш ти, како је мени то...

Али реч попина је на њега утицала. У часу заборави
што је Турчину обећао.

— Добро, да идем! 'Ајде и ти са мном, попо!

— А што сам не идеш?

— Волим кад си ти са мном! Ја не би знао шта
да му кажем...

И кренуше се. Уз пут је Милош причао све до
ситница шта је код субаше било.

Кад стигоше на капију попа викну. Једна снаја изађе
те им отвори капију и позва их у кућу.

Ведро је сјало чело Алексино. Башио чибук, оплео
перчин, па се смешка нек' м небесним осмехом.

И Петра, и кућани, све беше живље и веселије...
Та ево опет настадоше стари дани, дани среће и разговора!
Ето, људи прелазе праг, за који се мислило да га неће
прекорачити нога човечја.

— Уђите, уђите! вели Алекса.

— Помаже Бог!

— Бог вас чуо!

— И младеж пође руци гостима.

Пошто поседаше и принеше им чутуру с ракијом
рече Алекса:

— Па како си, Мило?... Дао те Бог видети!

— Богу 'вала!

— Како на дому?

— Оно што је тамо — добро је. Ама ми није све
тамо...

Алекса се смешка.

— Једно ми јагње залута у твоје стадо... рече Милош
— па дођо' да га потражимо...

— Ту је — рече поп.

— Па... где је?

— Алекса! — рече попа. — Кажи нека доведу Јелицу.

Алекса погледа у снају Мару, а она као хитронога
срна одскакута..

— Право ми репи, — рече Алекса Милошу — шта
си ти науман с девојком?

— Да је водим кући.

Алекса скочи.

— То нећеш! — рече а око му сену.

— Ко је властан мојим дететом? — рече Милош.

— Ти.. али само док је била у твојој кући!... Сад
сам властан само ја!... И ако само 'теднеш силом је одвући
— онда нећеш ни твоје главе изнети!...

— Али ја сам отац!

— И ја сам отац!

— Знам, знам... Али ја сам јој родитељ...

— Што је истер'о своје дете на поље... пресече га
Алекса... Али, ја сам јој ранитељ и бранитељ!... Она је
под мојим кровом станка потражила и нашла га.

— Па шта 'оћеш ти?

— Ја је просим за мога сина.

— Ког?

— Станка...

— Али он је 'ајдук!

— Зар је један ајдук ожењен.

— Знам, али...

— Упамти, Мило, ово! Ајдуци нису баш најгори
људи. Оно што је у гору отишло, оно је челик, оно су
срца што не могуше отрпети неправду...

Попа је слушао тај разговор међу њима. Онда им
рече:

— Чујеш, Милошу! Ти брате имаш ћерку на удају.
Пресе ти је двоји просиоци. Једнога ти је дете одбило
а други је за руку довео у своју кућу... То јој је зар
и Бог одредио судбину...

— Знам, попо, али како да остане она у његовој
кући...

— Алекса јекну:

— Ама ја не дам њу, упамти ти!... Она је мени
све! Од њеног Бога и ја имам Бога!... Од кад ми она
праг прекорачи, од онда ми и људи почеше кућу по-
лазити!... Ја је не дам!

Очи су му севале као муње..

— Чујеш, Милошу, подај девојку!...

— Па.. добро! — рече Милош.

— Дајеш? — викну Алекса.

— Дајем.

Алекса му притрча па га загрли. Заплака се старац од радости...

Наста љубљење... Све живо оплака од радости.

— На кога се наљутио Бог? Кога заборавио?... Мене?... То није истина. Ја га видим!... Он благосиља моју кућу!... И живеће колена Алексића дуго, дуго!... Много ће живети!... Ту ће бити људи, који људи!... Ка' да и' гледам мојим старим очима!...

И старина дигао главу а глас му јечи некако свечано.

Отворише се задња врата кућанска у кућу ступи Ногић водећи Јелицу за руку. Приђе Милошу пљесну га по рамену и рече Јелици:

— Снајо, сво ти сад два оца! Љуби обојицу у руку...

(НАСТАВИТЕ СЕ)

КАРПАТСКИ ЗАМАК

РОМАН ЖИЛА ВЕРНА.

ПРЕВЕО С ФРАНУСКОГ А. Д. РАДОСАВЉЕВИЋ.

(27)

(НАСТАВАК)

Господине грофе, настави Ник Дек, ја нисам можда, сневао оно, што сам вам сад причао, и ако сам осам дана лежао опружен на свом кревету, не мичући ни руком ни ногом, онда, зацело, не треба помислити, да ми се све то само причинило!

— Ја то и не тврдим, и ви сте, јамачно, подлегли силноме ударцу...

— Силном, а и ђавољем, богме!

— Не, у томе се мимоилазимо, Ниче, одговори млади гроф. Ви држите, да вас је ударило какво натприродно биће, а ја то не верујем, и то зато, што нема натприродна бића, ни злих, ни добрих.

— Хоћете ли онда бити тако добри, господине грофе, да ми објасните оно што ми се десило?

— То још не могу, Ниче, али, будите уверени, то ће се све објаснити веома просто.

— Да Бог да! одговори шумар.

— Реците ми, настави Фрања, је ли тај замак од вајкада припадао породици Горца.

— Да, господине грофе, и припада јој и сада, ма да је последњи потомак њезин, барон Рудолф нестао без трага и гласа.

— А у које доба пада тај нестанак?

— Пре двадесет година од прилике.

— Двадесет година?...

— Да, господине грофе. Једнога дана барон Рудолф напусти замак, чији последњи слуга издахну неколико месеца после његова одласка.

— И од то доба нико није крочио у кулу?

— Нико.

— Па шта се о том мисли у земљи?

— Мисли се, да је барон Рудолф умро у туђини, и то наскоро после његова одласка.

— Барају се који тако мисле, Ниче, јер барон је још после тога живео — бар пре пет година.

— Он је живео, господине грофе?...

— Да... у Италији... у Напуљу.

— Јесте ли га видели?

— Видео сам га.

— А за тих пет година?...

— Нисам више чуо, ни да се говори о њему.

Млади шумар је размишљао. Паде му на памет једна мисао — мисао коју није смео изрећи. Најзад се одлучи, подигнувши главу и набравши обрве рече:

— Неће бити, господине грофе, да се барон Рудолф Горц вратио у ову земљу с намером, да се завуче у кулу? . . .

— Не... није прилика, Ниче.

— Каква би интереса имао да се крије... да не допушта ником да допре до ње?...

— Никаквог, одговори Фрања Телек.

Па ипак, била је то мисао, која је почела сазревати у памети младога грофа. Зар није било могуће, да се тај особенак, чије је жиће свагда било тако загонетно, склонно у замак, после свог доласка из Напуља? Ако је хтео да живи у самоћи, зар се није могао отрести сваке досадне потере служећи се вешто празноверицама, и душевним стањем земље, коју је он веома добро познавао?

Па онет се Фрањи учинило бескорисно, да упути Вершићане на ту претпоставку. Он би их морао упознавати са стварима, које се сувише типичу његове личности. У осталом, он не би никога ни могао уверити, о чему се одмах осведочи, кад му је Ник Дек рекао:

„Ако је барон Рудолф у замку, онда се мора веровати да је барон Рудолф онај Корт, јер ме само Корт могао онако намучити!

Фрања брзо обрну разговор, да не би више о том предмету говорио. И ако је он исцрпио сва средства, да умири шумара о последицама његова покушаја, ипак га је световао, да се не шали, да га понови. То није његов посао, то је дужност власти, и полицијским чиновни-

Принц задрхта и спусти руке.

За тим је лепо чуо како су свештеници отпочели обред венчања и осети поред себе тихи шум од хаљине женске. Свештеник заповеди принцу да пружи своју десну руку и принц задрхта од уехићења када се косну једне мале, меке и нежне ручице. По обичају свештеник зашита девојку пристаје ли да пође за овога човека, а она с уехићеним гласом, какав принц никад до сад у животу не чу, рече: „Хоћу.“

Срце у принца силно закуца: тај га глас лепо занесе; али, поред њега стајаше човек с голим мачем у руци па с тога и принц одлучно и сам одговори:

— Хоћу!

Свештеник објави да је венчање свршено. Принц зачу слаби шум поред себе, за тим превез спаде с главе и он се брзо окрете око себе да види своју невесту. Но, на његово велико чудо, поред њега не беше нико — он стајаше усамљен. Тад се подиже краљ са свога трона и узе га за руку.

— Где је моја невеста? зашита принц.

— Ту је, одговори краљ и доведе га до врата која један придворник створи. Они уђоше у једну дворану где је стајало четрнаест девојака у раскошно руво одевене и све једна лепша од друге.

— Ето, рече краљ. Приступи твојој невести и узми жену своју. Но, тешко теби, ако се коснеш друге које, а не праве невесте, глава ће ти пасти с рамена... Не премисљај много, него приступи и узми своју жену...

ЖЕНА ИЛИ ТИГАР?

(ДРУГА НОВЕЛА Р. СТОКТОНА)

(СВРШЕТАК)

— Ваше височанство, изволите молим вас да само пробате општрину овога мача.

Тада овај откиде из главе један влат косе и узе длаку те је врхом наслони на општрину мача а длака се расцепи на двоје. Принц погледа то и окрете се.

Дођоше слуге да га поведу у огромну дворану где ће се церемонија свршити.

Краљ је седио на свом трону у самом злату и раскоши, опкољен дворанима, ађутантима и придворницима. Принц изиђе напред поклонив се и рече:

— Господару! Понижно молим: нареди...

Но у тај мах принцу приступи један служитељ са великом и широком копреном. Служитељ с почетка опрезно веза принцу уста да не може говорити, за тим му уви очи и само му остани под носом мало простора да може дисати и чути шта се говори. Најзад, кад то би готово, слуга се удали.

Принц појми да руком скине превез с очију, но у тај мах зачу глас онога човека с голим мачем

— Ја сам ту, ваше височанство!

цима из Карлсбурга већ ће поћи за руком, да обелодане тајну карпатског замка.

Млади гроф се затим опрости за Ником Деком, оставив му на души да се што пре излечи, те да пожури са венчањем са својом красном Миријотом; и обећао је, да ће тој свечаности сам присуствовати.

Удубивши се у те мисли, Фрања се врати „Краљу Матији“, одакле се није више макнуо за видела,

У шест сахати Јона изнесе преда њ' вечеру, при којој га са неког похвалног уздржања, није узнемиривао ни газда Колц, нит' ико из села,

Око осам сахати, Роцко рече младоме грофу:

— Ви ме више не потребујете, господару?

— Не, Роцко.

— Онда идем на терасу да попушим своју лулу,

— Иди, види, Роцко.“

У пола заваљен у наслоњачу Фрања опет заплива по незаборавној прошлости. Беше сад у Напуљу, на последњем приказу у позоришту Сан-Карлу... Изађе му пред очи барон Горц у тренутку, када га је сназио, где је помолит главу из ложе, упревши очи на уметницу, као да ју је хтео опсепити.

Затим, паде му на памет оно писмо, потписано оним необичним лицем, које га је осуђивало, њега, Фрању Телека, да је убио Стилу..

Тонећи тако у својим успоменама, Фрања је осетио, да њиме полако овлађује сан. Али он је био још у оном стању, где се може осетити и најмањи шум; и таквога га изненади чудновата нека појава.

Као да неки сладак, милозвучан глас плови оном немом тишином, у којој је Фрања сам, потпуно сам.

Не питајући се да ли спава или не, Фрања се диже и прислушкиваше.

Да, рекао би, устанца му нека шапћу на ухо, невидљивим уснама отима се чаробна мелодија Стефанова, задахнута речима:

Nel giardino de' mille fiori,

Andiamo, mi cuore....

Романцу ту познао је Фрања.... Ту романцу, божанске сладости, певала је Стила на концерт у позоришту Сан-Карлу, пред свој опрштајни приказ.

Као заљубкан, као опчињен Фрања се пушташе да га занесе још једном она милива...

Затим, песма се сврши, и глас који је постепено слабио, умукну са лаким дрхтањем ваздуха.

Али Фрања се отресе тог бунила... он нагло скочи...

Принц премери збуњено девојке један пут и два пут; но ни у једне не могаше да примети ни најмању разлику: све су имале је днако одело, све су се подједнако црвениле у лицу, кад им се принц приближио; све су подједнако подизале и спуштале свој поглед; све су имале нежне и беле руке и ни једна ни гласка од себе не изусте, ни једна ни претом не мрдну да би му ма какав знак дала. Вероватно да им је тако било наређено.

Краљ се наљути

— Шта чекаш? рече му... Кад би ја добио таку необичну лепотицу за жену, ја се не бих ни за тренут премишљао, него бих је одмах узео и повео собом.

Принц избеумљен прође још једном покрај девојака; у тај мах кад прође поред једне лепотице примети на њеном лицу радостан осмех а друга једна ост мало набра чело страхом и бригом.

— Хм... помисли принц, нема сумње, једна од ових двеју јесте моја жена, но која?? Једна се осмехнула! Зар се при таким околностима не би свака жена осмехнула, кад види да јој муж приступа? А зар не би могао њен осмех да означава њено унутарње задовољство при помисли да ћу проћи поред ње нећу се пред њом зауставити, и, следствено не може штети да буде узрок мом погубљењу.

И на против: зар се не би свака жена наљутила кад види да јој се муж приближава а не познаје да му је то жена? Зар се њено чело не би набрало борама и не би у себи рекла: „Ја сам твоја жена, зар не видиш? Зар не осећаш? Приступи мени ја сам та!“ Али ако то није моја жена; зар се она неби могла да наљути

зауставља дах свој и тражи да ухвати какав даљни одјек тога драгог гласа, који му срну говори...

Дубока тишина је унутра и на пољу.

„Њен глас!... шаптао је. Да!... то је био њен глас... њен глас, који сам толико љубио!“

Па повративши се опет себи, рече:

„Ја сам спавао... и... сневао сам!“

(Наставиће се).

СИТНИЦЕ

Борба са тигром. Један очевидац, описује на следећи начин једну борбу са тигром, коју је гледао у Арени једнога пидискога племена по имену „Курга“. Један човек из истога племена Курга ступи у Арену, имајући од оружја само један Кургуски — нож, а на себи од одела једне кратке до колена панталонице. Нож који је у десној руци држао, имао је једно тешко сечиво, дугачко отприлике две стопе а широко три пола које се при дршци, са којом је прав угао градило, све више сужавало. Тим ножем служе се Курзи веома вешто. Пре удараца, неколико пута га обрну кроз руке и онда га са највећом снагом баце на предмет који хоће да ударе.

Борац се представи Раџи. Израз његовога лица био је достојанствен у ономе моменту, кад је био дат знак да пуште тигра. Једва концентрација моралне снаге, једна узвишена и чврста одлучност огледала му се на лицу. Тело му се цакало од зетина, којим се беше намазао да би добио што већу еластичност. Он подиже своје оружје неколико пута изнад главе, кад је знак дао да пуште његовога непријатеља на бориште. Ригле једнога великога кавеза беху повучене; један велики краљевски тигар искочи наутра и стаде пред Курга, машући репом напред и назад са потмулим урликањем. Краљевска звер гледаше прво у свога противника, затим на галерију где Раџа са својом свитом сеђаше, али изгледало је да се не осећа пријатно у тој слободи својој; изгледало је као да је збуњен својим новим положајем.

Пошто је неко кратко време гледао око себе, он се нагло обрну и врати се натраг у свој кавез, из кога су узалудно пробали његови чувари да га истерају. Сада везаше тигру на реп, који је из кав за вирио, неколико ракетли и пружише Кургу једно запаљено дрво да их припали. Тигар сада искочи са ужасним урмањем на бориште и док су ракетле пуцале, трчаше он јако разјарен унаоколо. Најзад се скупи као каква мачка у једно ћоше.

Повратак у кавез беше му онемогућен тим, што су пети за то време затворили. За време док су се ракетле распрекавале стајао је Кург мирно непуштајући свога непријатеља из очију. Сада му пак поче прилазити са лаганим али сигурним корацима. Тигар се диже и повуче још даље са наострешеном длаком. Изгледало је да није ни мало расположен за непријатељство; али његов одлучни противник не отступаше. Својим очима непрестано на тигра управљеним, прилазаше он све ближе и ближе, док се међу тим тигар непрестано повлачаше са окренутим леђима нападачу своје. Кург

што се њој приближавам и што њој приступам; зар не би могло бити да она сад мисли: „не прилази ми иди даље, тамо је жена твоја иди тамо, њој!“

А може бити жена моја није ми ни видела лица за време венчања. Ова се смеје што се ломим. Или: ова се забринула што ми лица не познаје и не мари. Та с осмехом говори за себе, а та с збиљом на челу коре га за његову збуњеност? Осмех...

— Последњи пут ти говорим, викну краљ громогласно. Ако за десет секунда не узмеш своју жену, то ће она остати одмах удова.

И човек с голим мачем приближи се принцу и шапу му

— И ја сам ту...

Принц не смеде ни тренутка да премишља. Он приступи једној и узео је за руку...

Трубе громко засвираше, народ весело клицаше. Краљ приђе принцу и поздравља га: принц је познао своју невесту и баш је њу био узео за руку....

И придворник заврши причу погледавши у стране изасланике

— И, сад, ако ви разрешите коју је девојку принц узео за руку: ону, што се осмехивала или што се забринула била — то ћу вам онда и ја рећи, ко је изашао на врата из кавеза: жена или тигар?

Како последњи извештаји јављају пет изасланика још ни до данас нису решили то питање...

Драга Д.

се сада нагло заустави а тигар се скупи готов за скок. Кургу са- да пође назад и чим се био толико удалио, да својим погледом није могао више упливисати на тигра, разјарена звер се скупи још више а затим скочи ужасно урлајући. Његов противник, потпуно спреман на то, скочи брзо у страну, и кад је тигар опет на зем- љу стао он изману свој тежак нож и погоди га веома снажно по задњој позн, управо изнад горњег згловка. Кошти беху размркане и Тигар не беше у стању да учини други скок. Рањена звер страшно се дерала, али се ипак нагло окрену ка Кургу, који се за то време беше неколико корака назад повукао, и раљајући се на три ноге рањену четврту која још само о кожи висаше, вукући за собом и- ђаше на свога противника, који са уздигнутим својим тешким но- жем мирно очекиваше напад. Чим му се Тигар беше сасви прибли- жно, полете са ужасном снагом бачен тешки нож понова, и се расцепљеном главом лежаше сада краљевска животиња код ногу свога победноца који ладнокрвно свој нож о дивну тигрову кожу обриса а затим се покљони Раји и са бурним одобравањем гледа- лаца праћен удали се из Арене.

С. Н.

ПОШАЛИЦЕ

Стравац (шегрту, који га је бријачем неколико пута загребо): „Ако ви све ваше муштерије тако хрђаво бријете, то ће те брзо остати без муштерија!“ — Шегрт: „Знате, господине, ја смем само странце бријати!“

Ружа: „Је ли истина Аика, да си се верила са оним малим мајором?“ — Аика: „Јест, истина је!“ — Ружа: „Али ти си много воћа од њега!“ — Аика: „Не чини ништа, он је увек на коњу!“

Служавиз: „Милостива госпођо, хоћу ли данас застрти сто са чаршавом од паиша или од платна?“ — Млада госпа: „Али, Па- улина, какво питање! При таквој врућини — разуме се платнени чаршав!“

ПРЕДСТАВЕ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

У четвртак 3 новембра
САМОУБИСТВО

Комедија у пет чинова, написао Паоло Ферари, превео с та- лијанског Данило А. Живаљевић. — Игра 19 особа (12 мушких и 7 женских). Главне су улоге: Умберто (г. Фијан), Адела (гђа Гр- гурова), Лаура (гђа Поповићева), Атиљо (г. Стојковић), Ђорђе (г. Поповић), Клеотида (гђа Гавриловићка), Марцела (гђа Миљковић- ка). Немо особље: Гести, гостионички момци. Догађа се 1855 и 1875 године у Палерму и у Ници. — Режира главни редитељ г. Фијан. (Овај комад представљан је први пут 8 априла 1886, по- следњи пут 3 септембра 1894; сад се игра 7-ми пут.)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

У децембру ове године изаћиће из штампе моја **НОВА КЊИГА**

МЕТОДИКА ШКОЛСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ

С ОКВИРОМ НА ПСИХОЛОШНА И ХИГИЈЕНСКА НАЧЕЛА

с овом садржином:

У Б О Д.

1. Васпитна потреба и човечја подобност за васпитање. — 2. Одредба и циљ васпитања. — 3. Васпитна подела и установе.

ГЛАВА ПРВА

Однос дисциплине према општим школским циљевима

I

4. Општи школски дух. — 5. Појам, циљ и важност дисци- пине у настави. — 6. Низка и виша сфера школске дисциплине.

II

7. Зашто се васпитава воља? — 8 Средства за развој воље. — 9. Сметње у развиту воље. — 10. Васпитање добрих и спречавање рђавих особина у васпитанику. — 11. Тешкоће у школском вас- питању.

Власник и уредник: Јан. М. Веселиновић.

ГЛАВА ДРУГА

Односи школе према спољашњим васпитним факторима.

12. Однос школе према породици. — 13. Добре и слабе стране домаћег васпитања. — 14. Слабе и добре стране школског васпи- тања. — 15. Типови домаћег васпитања и школски утицај на њих, — 16. Однос школе према друштву, цркви, општини и држави. — 17. Границе школске власти

ГЛАВА ТРЕЋА

Школски утицај на ђачко тело.

18. Посредни школски утицај на ђачко здравље. — 19. Не- посредни школски утицај на ђачко тело. — 20. Школски утицај на дечји мозак и живце. — 21. Школски утицај на ђачка чула. — 22. Школски утицај на образовање крви и крвоток. — 23. Школски утицај на кичму. — 24. Утицај ручнога рада на школски ред. — 25. Вачке болести.

ГЛАВА ЧЕТВРТА

Школски утицај на ђачку пажњу.

26. Психолошки основи пажње. — 27. Развој активне пажње. — 28. Школски утицај на ђачку пажњу.

ГЛАВА ПЕТА

Спољашње погодбе за ред у разреду.

29. Почетак предавања. — 30. Одморци. — 31. Свршетак пре- давања. — 32. Ред у току наставе. — 33. Ред на часовима поједи- них предмета

ГЛАВА ШЕСТА

Општа средства школске дисциплине.

34. Пример и личне наставничкове особине. — 35. Аукторитет, — 36. Љубав. — 37. Настава. — 38. Занимање.

ГЛАВА СЕДМА

Посебна средства школске дисциплине.

I

39. Надзор. — 40. „Цензор“ и редар. — 41. Заповест, забрана, молба и савет. — 42. Писмена и усмена правила.

II

43. Одредба, циљ и подела школских казни. — 44. Дидактичка правила за кажњавање. — 45. Преглед школских казни

III

46. Одредба, циљ и подела школских награда. — 47. Дида- ктичка правила за награђивање. — 48. Преглед школских награда

IV

49. Средства за испитивање ђачке зрелости: а) шетње и екс- курзије, б) школски празници, в) школски одмор.

ДОДАТАК

Школска администрација.

Књига ће изнети 10 штампаних табака на осмини.

За претплатнике је цена 1 динар или 1 круна а доцније ће се продавати по 1.50 д.

Претплату до 5 дни. примам и у таксеним маркама, а више од 5 динара ваља слати упутницом о мом трошку. Молим пошто- ване скупљаче, да ми саопште и имена претплатника, јер ће се њихова имена штампати у овој књизи

Рок претплативања траје до св. Николе ове год.

Ко скупи 5 претплатника, шесту књигу, на финој артији, добија као уздарје.

У исто време примам претплату и на ова моја штампана дела.

Историја школске дисциплине у вези с модерним погледом на школске казне. На 8^о страна 104. Цена 1 динар. Ова је књига од Главног Просветног Савета препоручена школским књижицама:

О утицају домаће дисциплине. На 8^о стр. 40. Цена 0.40 дин. Ова је књига препоручена од „Новог Васпитача“, „Књижевне Смо- трѣ“, „Учишља“, „Србобрана“, и др.

Психолошки основи воље и карактера. На 8^о стр. 32. Цена 0.40 динара.

Преображај Београдске Богословије. На вел. осмини, стр. 38, Цена 0.50 динара.

Црвени суд у првих хришћана и Срба. На 8^о стр. 105. Цена 1 динар.

Ово је дело на професорском испиту примљено с оценом једно- гласно одличан од Архиепископског Сабора награђено из књижевног фонда сискога Јанџија и препоручено црквеним књижицама

Кад се исплате штампарски трошкови за ова издања, одмах ћу дати у штампу мој превод са шестог руског издања: Васпитање и Настава, од В. Ладова.

Молим г. г. учитеље, да у исто време претплаћују и школске књижице.

Молим г. г. благајнике епископских канцеларија, да изволе овај оглас саопштити г. г. учитељима и учитељицама приликом изда- вања плате.

Молим све другове, ученике и пријатеље, да ми у овоме пре- дузећу помогну скупљањем претплате.

Надам се, да ће се у Српству наћи толико озбиљних чита- лаца, који помажу издање корисних књига.

Поруџбине и новац ваља слати мени.

25. октобра 1894. год

С поздравом

У Нишу.

Јосиф В. Стојановић.

професор Нишке Учит. Школе

штампарија Петра К. Танасковића.